

Школа: ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Бијељина

Наставни предмет: Географија

Пројекат: Истражујем и учим

Тема: Путовање кроз Југозападну Азију

Циљна група: Ученици осмог разреда

Наставник: Виолета Шеовац

Опис:

Истражујем и учим је назив који заправо подразумева интерактивни вид наставе. Основна идеја јесте да се изврши преузимање одговорности од стране ученика приликом припремања наставне јединице Југозападна Азија као и да се успостави сарадња са наставником, који има улогу ментора у самом процесу.

Наставник врши одабир ученика који ће припремити ову наставну јединицу на мало другачији начин. Ученицима је дат задатак да на интернету пронађу адекватне садржаје који се односе на Југозападну Азију и да осмисле приказ лекције кроз играказ. Временски оквир припреме је седам дана.

За играказ су ангажоване четири ученице. Оне су добиле своје улоге: прва девојчица је Наташа из Бијељине, која одлази на камп у Лондон и ту упознаје пријатељице које су допутовале из регије Југозападна Азија. Друга девојчица је девојчица Асја која на камп долази из Курдистана и представља Курде. Трећа девојчица је девојчица Ена која долази из Саудијске Арабије и представља Арапски народ и четврта девојчица је девојчица Сикудхани, која долази из Израела и представља Јеврејски народ. Ученице су саме осмислиле имена и ток приче, наравно уз сугестије наставника. Девојчица из Бијељине пише свој дневник и у њему бележи своје емоције и основне чињенице о народима које је упознала. Остале ученице добијају задатак да напишу по два писма. Кроз писма наводе обележија свог народа, оно чиме се тај народ поноси, одакле је, које је религије, које су приче и легенде тог народа, какав је географски простор где тај народ живи. Поред садржаја из уџбеника, ученици прилажу и додатне материјале које су нашли на интернету, као и своја писма, дневник а и израђују и наруквицу пријатељства која симболизује пријатељство између различитих народа и култура.

Циљ:

Промоција географије и мотивисање ученика да међусобно сарађују, ученик постаје организатор и иноватор наставног процеса. Задатак треба да изврши селекцију важних чињеница о датој теми преко средстава јавног информисања, подстицање креативности и радозналости код ученика. Долази до изражаја и ангажованост ученика, стварање повољне емоционалне климе за пријатно расположење за рад у групи и закључивање.

Очекивани исходи:

Ученици ће, након реализовања пројекта, бити способни да:

- да објасне значај географског положаја Југозападне Азије
- да покажу на карти најкрупније облике рељефа
- да окарактеришу типове климе заступљене у Југозападној Азији и да повезују утицај климе и заступљеност биогеографских области у регији; да покажу на карти најкрупније хидрографске објекте;
- да објасни демографске карактеристике регије;
- да покажу на карти политичку подјелу Југозападне Азије;
- да усвоје чињенице о познатим градовима и туристичким локалитетима Југозападне Азије;
- да се истакне вредност свих људи, без обзира на расу, верску припадност или неку другу разлику;
- да се укаже на вештине писаног облика изражавања (писање писама).

Облици рада:

- фронтални,
- рад у групи.

Методе рада:

- метода усменог излагања,
- метода писаних радова,
- метода илустрације картом,
- метода демонстрације.

Образовни задаци:

- развој географских знања
- сналажење на карти
- да се ученици оспособе да самостално користе различиту географску литературу
- да ученици могу да изврше селекцију важних чињеница о датој теми

Васпитни задаци:

- развијање међусобног поверења, разумевања, развијање емпатије
- уочити начин изражавања и понашања код ученика при излагању наставне јединице, и начин изражавања према наставнику и ученицима међусобно.

Функционални задаци:

- развој логичког начина размишљања
- подстицање креативности и радозналости код ученика
- ангажованост ученика, стварање повољне емоционалне климе за пријатно расположење за рад у групи и закључивање
- самостална запажања, забелешке и извештавања

Корелација:

- Географија(Реализација наставних садржаја у основној школи)
- Историја (Чињенице о земљама које на територији регије Југозападна Азија)
- Ликовна култура (Одабир одеће, израда и украшавање дневника, писање писама и израда наруквице....)
- Српски језик (Начин презентовања лекције кроз игроказ, увежбавање јавног наступа)
- Информатика (Прављење кратког трејлера о самом часу)

Начин реализације:

1. корак:

Наставник саопштава ученицима да ће се овог часа усвајати ново знање , на мало другачији начин, путем игроказа. Направити све услове за игроказ, поставити клупу са четири столице испред географске карте Азије.

Наставник упућује ученике да отворе карту Југозападне Азије у својим атласима, затим да припреме свеске и уџбенике за дати час. Затим наставник поставља кратка питања да уочи да ли ученици поседују адекватно знање о датој теми:

- Да ли неко од вас зна да ми исприча нешто о овој регији?

- Да ли знате који народи овде живе?

- Којим природним ресурсима ова регија располаже?

Из одговора наставник закључује да ученици недовољно знају о овој регији.

2. корак:

Авантура почиње:

На часу улогу предавача преузима девојчица из Бијељине, која уједно и врши координацију са осталим девојчицама из игроказа али и са ученицима у одељењу.

Она на карти показује регију Југозападне Азије и износи да је била на путовању на коме је пуно тога научила о датом простору (основа је научена лекција из уџбеника). Ученици у својим атласима прате све оно што девојчица показује на школској зидној карти. У току предавања она уводи и своје пријатељице које причају о народима које представљају. Она показује свој дневник, начин на који га је декорисала, показује своју наруквицу пријатељства. Затим Наташа пребацује причу на остале учеснике игроказа. Девојчице читају своја писма, причају о народима, легендама, туристичким знаменитостима, затим показују одштампане материјале, а уз све то имају и одређене детаље у виду костима.

3. корак:

Наташа завршава час са причом како је истражујући ову регију и кроз разговоре са новим пријатељима успела да научи о географским одликама овог простора, о становништву, привредним карактеристикама, великим градовима...

Да би извршили проверу исхода, Наташа поставља питања својим другарима из разреда:

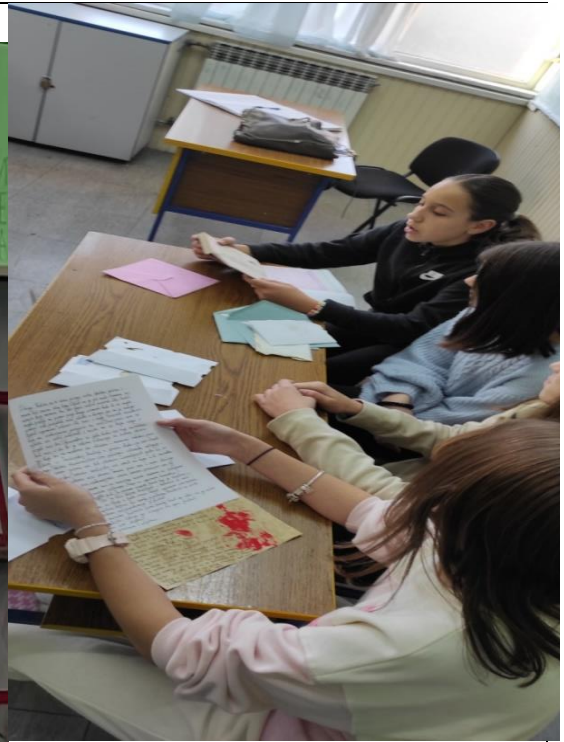
Питања:

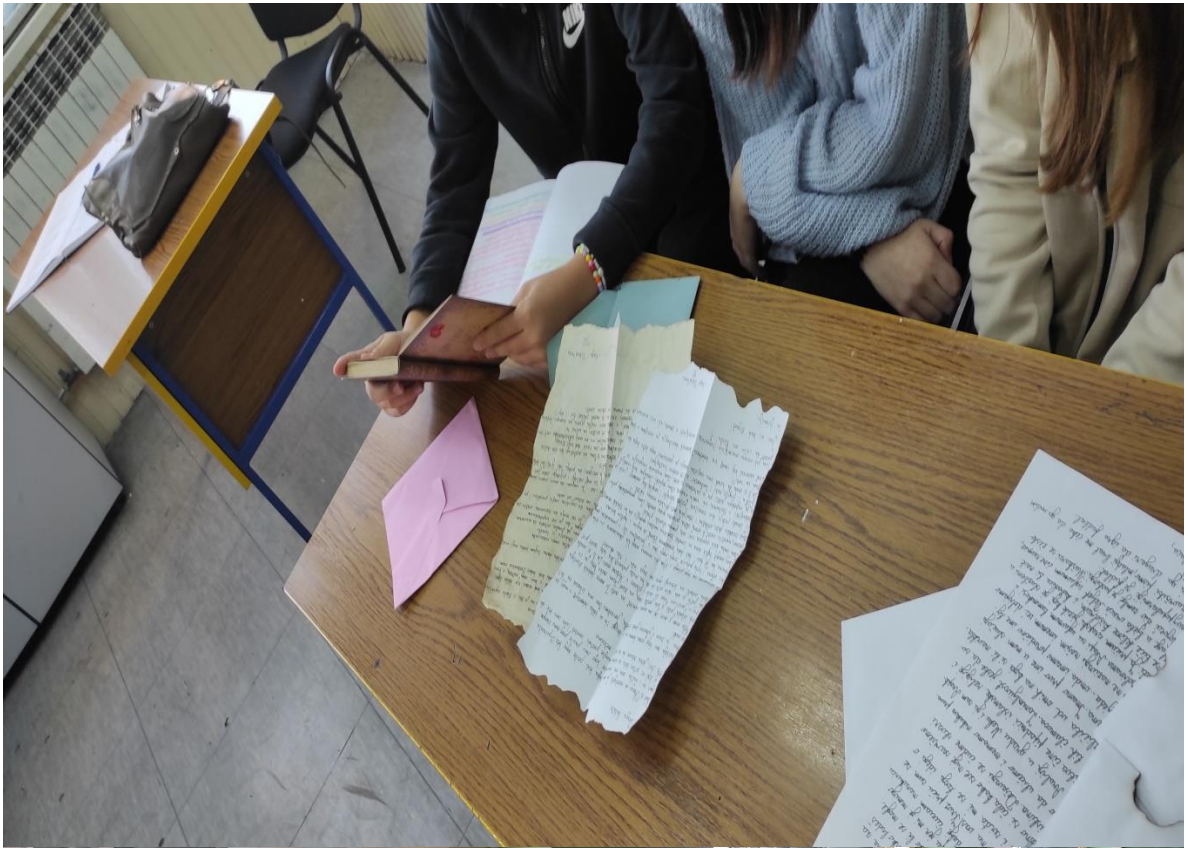
1. Какав је географски положај Југозападне Азије? (Објаснити и показати на карти између којих копнених целина и водених маса се она налази).
2. Какве су природне одлике ове регије?
3. Који народи у највећем броју чине становништво ЈЗ Азије?
4. Које су државе на овом простору?
5. Да ли постоје сукоби у овој регији?
6. Колико сте запамтили о овим народима?
7. Објасни да ли постоје разлике између ових народа у смислу језика, обичаја, религија?
9. Да ли сте некада писали писма или водили свој дневник?
10. По чему је вама ова регија занимљива?

Ученици дају адекватне одговоре, знање је видно боље него на почетку

Након излагања ученици аплаузом исказују да им се час допао.

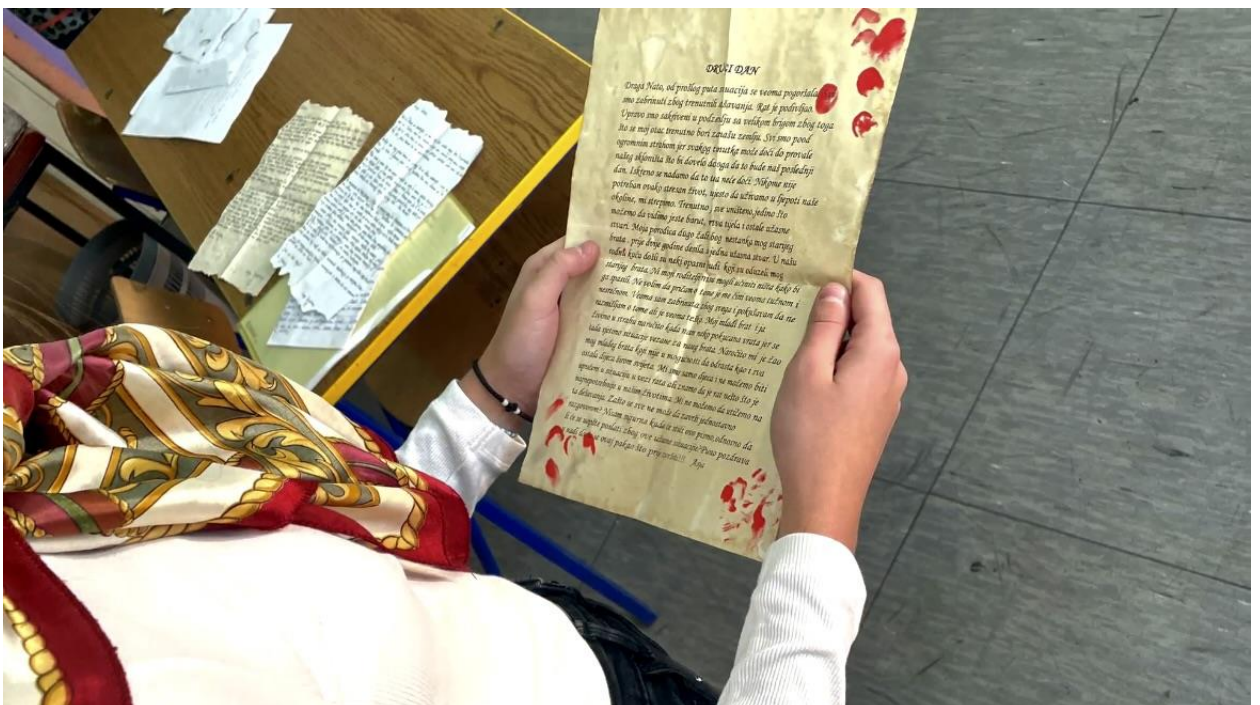
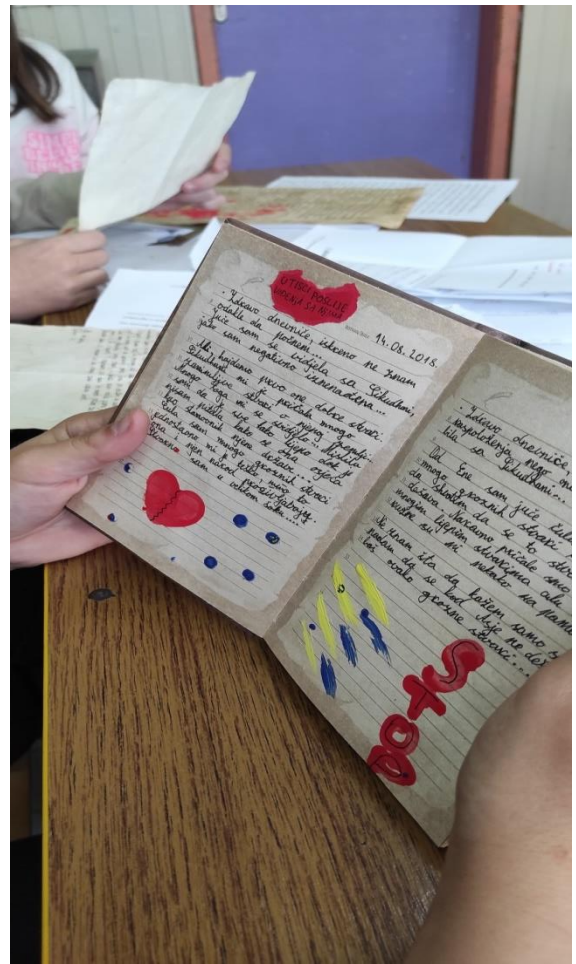

У прилогу су и нека од писама које су ученице урадиле, избор фонта, украшавње, све је препуштено деци у циљу развијања њихових креативних вештина.

Draga Nataša,

Kako si? Mnogo mi nedostajete. Ja sam stigla kući posle dugog leta. Otpakovala sam se i našla sam one narukvice koje smo pravila prvog dana kampa. Joj kad se setim kako se nismo mogle prestati smeјati. Iako smo tek došle kući, јedva čekam da se opet sretnemo.

Pročitala sam tvoje pismo. Veoma mi je drago što se toliko interesuješ o mojoj državi. Ja živim u glavnom gradu Izraela, Jerusalimu. Ona ima izlazak na Mrtvo more. Mrtvo more je more koje ima najveći salinitet na светu. Tu nema ikakvih životinja niti biljaka pošto je voda previše slana za život. Skoro svako leto ja sa svojom porodicom odem do obale i plivam u Mrtvom moru. Da li si znala da pošto je voda toliko gusta da se ne može potonuti. Moj tata svaki pot kada odemo na letovanje legne na svoја leđa i čita novine! :)

Da odgovorim na tvoje pitanje o klimi, da imamo снег. Na planinama su hladni vetrovi i česte padavine снега. Snega ima u Jerusalimu ali u primorskim gradovima kao Tel Avivu i Haifi vlada sredozemna klima sa dugim i toplim letima.

Zbog mnogih toplih dana mi Izraelci koristimo sunčevu energiju da bi štedeli energiju. Skoro svaka kuća zagreјаva svoju vodu pomoću solarnih ploča!

Turizam, naročito verski, je veoma važna privredna grana Izraela. Zbog geografskog položaja, izraelske plaže, arhiološka i istorijska mesta privlače mnogo turista.

U Izraelu postoje dva zvanična jezika -hebrejski i arapski. Moj maternji јezik je hebrejski, u školama od ranih razreda učimo engleski. Značaj broj medija je na engleskom јeziku pa je potrebno ga znati. Zbog masovnih imigracija iz SSSR-a i Etiopije, ruski i amharski su isto znatno zastupljeni.

Da li si znala da Izrael ima najviše muzeја po gradovima nego bilo koja država na светu?!

Znaš voicemail koji imaš na telefonu? Voicemail tehnologija je razvijena u Izraelu!!

Ima još mnogo zanimljivih činjenica i zanimljivosti o Izraelu, ali već moram početi da učim za školu! : (Javi mi kad stigneš!)

Sa ljubavlju,

-tvoja Sikudhani

Nataša,

Izvinjavam se što nisam odmah odgovorila na tvoje pismo. Kako si? Koliko sam ja pročitala tebi je lepo u Bijeljini. Drago mi je što ti škola super ide. Čestitam na petici!

Volela bih da mogu i ja nešto lepo da kažem, ali bojim se da kod mene nije toliko lepo. Moја porodica je morala da beži iz svog rodnog grada: grad u kom sam роđена, u kom sam odrasla je bombardovan. Ja sada sedim u mojoј sobi kod bake. Bezbedna sam. Molim te se nemoј brinuti za mene.

Sada sam se smirila i osećam se bolje. Već nekoliko dana čujem kako moji roditelji pričaju o begu.

Znam da nisam trebala da prisluškujem, ali bila sam radoznala. Ako nisi znala, već dugo vreme se pogoršava situacija u Izraelu.

Moja država ratuje sa Palestinom. Možda sam još previše mlada

da razumem zašto, ali nisam previše mlada da razumem da je rat nepotreban.

Jedini koji stradaju zbog rata su narod. Ja ne mogu da razumem zašto se ovo dešava.

Nataša, iskreno, mnogo se bojim. Ne želim da izgubim svoju porodicu i prijatelje. Ratovanje je glupost. Ništa dobro ne dolazi od rata.

Ja verujem da postoje dve vrste ljudi: dobri i loši. Ja verujem da sam dobra osoba, da ste, Asja, Ena i ti dobre osobe. Da su moji roditelji i prijatelji dobri ljudi. Ali ne verujem da su svi ljudi dobri. Ja verujem da postoje loši ljudi. Oni žele da urade bilo šta što ide u njihovu korist.

Nataša, ja imam 13 godina. Moja sestra ima 9. Ona ne zaslužuje da ovo doživi.

Zahvalna sam za moj život. I zahvalna sam za svaki dan koji živim.

U životu nisam tražila mnogo, ali sada tražim da se ovaj katastrofalni rat završi. Da mogu opet da budem dete i da se družim sa vama tri.

Dok sam pakovala svoje stvari, u ladici sam našla naša pisma sa kampa. Poslala sam ti ih u koverti i nadam se da ih možeš poslati Eni i Asji.

Moram sada ići, nadam se da ćemo se uskoro videti.

Ali do tada,

Volim te

- tvoja Sikudhani ♥

Draga Nataša,

16.08.2018.

Za 15 dana počinje nova školska godina i nisam baš srećna zbog toga. Ostalo mi je još malo vremena za odmor koje moram na što lepši način provesti. Ako budeš mogla pošalji mi pismo prije kraja odmora kako bi se mogle ponovo čuti, podijeliti naše utiske o kampu jer mi je mnogo lijepih uspomena ostavio. Na ruci i dalje čuvam narukvicu koja me svakodnevno podsjeća na vas. Kroz priču sam se sjetila da voliš putovati i svidja mi se tvoja ideja o posjeti nas tri. Vjerovatno si čula kako sve nije savršeno kod nas, i to je istina.

Dešavaju se čudne stvari, na koje mi ne možemo da utičemo i nemamo nikakva prava. Ćivim u Saudijskoj Arabiji u gradu Meka i ja sam Arapkinja. Većinu stanovništva čine pripadnici islamske religije i ja sam jedan od tih članova. Zanimljivost jeste da su arapska imena različita od onih na koja si ti navikla. Mi koristimo više imena. Imamo prvo ime u mom slučaju Ena, ime oca, čukundjeda..., onda imamo porodično ime tj. Prezime. Većinom nas ne nazivaju našim imenima već dobijamo nadimke po našim osobinama. Arapi su uglavnom tamnokosi i smeđooki, svijetle koće. Ja pričam i arapski jezik koji je službeni u 25 zemalja. Saudijska Arabija je kolijevka ove vjere i u zemlji se nalaze dva najvažnija islamska grada

Meka i Medina. Što se tiče klime kišobran i kabanica ti neće trebati. Zime su kratke a ljeta vruća.

Reljef uglavnom čine ravnice, visoravni i doline. Najveći dio zemlje je pustinja. Muškarci se često bave sportom, najpopularniji je fudbal.

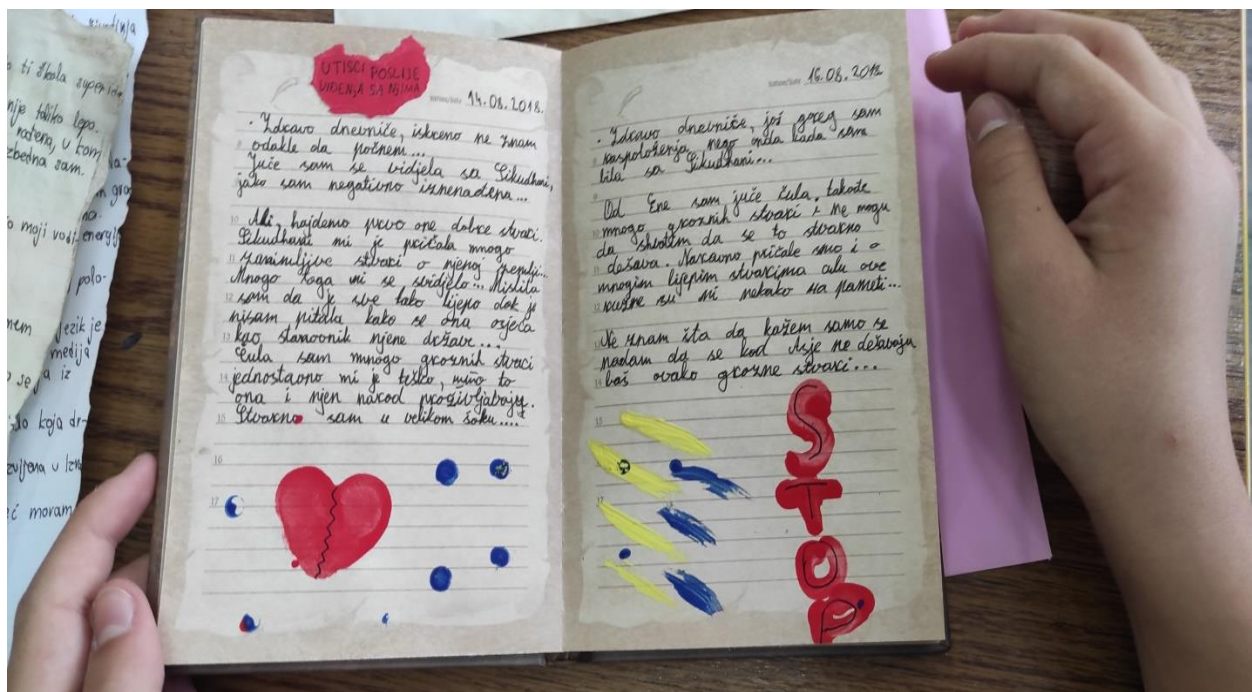
Ovdje ti moram završiti pismo, mlađi brat me čeka da ga vodim na igralište, čekaju ga drugari da igra fudbal. Odgovori mi čim stigneš, mnogo pozdrava i poljubaca

-Ena

Draga Nataša

Nadam se da si dobro i da si lijepo provela ostatak raspusta. Od kako sam se vratila sa kampa samo razmišljam o vama. Čini me veoma tužnom to što uskoro počinje škola ali ovo ljeto iza mene ostavlja puno lijepih uspomena. Želim da ti prikazem moju zemlju odnosno Kurdistan u najrealnijem svjetlu. Dešavaju se jako loši i tragični događaji ali pored toga ima nešto što me čini srećnom. Kroz zanimljive činjenice najlakše ću ti opisati moju zemlju. Ja živim u Kurdistanu, koji je sačinjen od 5 različitih regija : Jugoistočna Turska, Sjevernoistočna Sirija, Sjeverni Irak, Sjeverozapadni Iran i Jugozapadna Armenija. Godine 1920. potpisan je Severski ugovor jedan u nizu ugovora koji su sile Osovine potpisali nakon njihovog poraza u Prvom svjetskom ratu. To je označilo konačan raspad Osmanskog carstva i prozvao na autonomni Kurdistan. Tri godine kasnije nakon završetka rata odustali su od zahtjeva za neovisnom Kurdskom državom. O Kurdima postoje brojne legende. U jednoj od njih opisani su potomci anđeoskih sluga kralja Solomona. Kralj Solomon je poslao u Evropu sluge da mu dovedu 500 lijepih djevojaka za njegov harem. Kada su sluge to učinile i vratile se kralj je već preminuo. Kurdski jezik ima status službenog jezika u Iraku. Što se tiče reljefa u većini slučajeva je planinski. Svake godine prije početka škole moja porodica organizuje večeru što je slučaj i večeras. Moram ići da pomognem majci jer smo ove godine mi domaćini. Kada nađem slobodnog vremena pisaću ti o tome. Nadam se da ćemo se vidjeti do kraja raspusta. Puno pozdrava ti šaljem, uživaj!

Tvoja Asja

4. корак:

Након реализације Пројекта, сумирани су утисци ученика и утисци предметног наставника. У наставку, следе неки од коментара:

“Овакав час је занимљив, много ми се допало како су другарице урадиле писма и дневник, добила сам жељу да и ја имам свој дневник.” (Теодора)

“Било ми је посебно занимљиво све што сам чуо о Мртвом мору, посебно што сам ја непливач, идеално место за мене.” (Андреј)

“ Нисам знала да су Јевреји народ који је подељен у две групе, заправо скоро све ми је било ново и занимљиво у вези са тим народом.” (Јана)

“Добила сам жељу да напишем писмо, чим дођем кући узимам папир и оловку, како ћу изненадити своју другарицу из Бања Луке.” (Исидора)

Закључци:

- Током реализације **пројектне наставе** ученици су повезивали своја знања и искуства у циљу рјешавања пројектног задатка, те надограђивали иста кроз сам процес, развијали међупредметне компетенције и критичко мишљење.

Данас се све више инсистира на развоју практично примењивих знања, а то нас наводи да би процес наставе требало мењати, самим тим мењају се и улоге ученика и наставника. Неопходно је да ученици постану што више активно укључени у процес стицања знања како би сутрадан научено заиста могли и да примене. Пасивност ученика у образовном процесу у великој мери се може смањити применом различитих образовних техника. Оне имају задатак да активност пренесу са наставника на ученика, да помогну ученицима да заједно уче, решавају задатке и вреднују рад. Све то доводи и до промене у дефинисању улоге наставника у образовном процесу, он сада више постаје планер, фацитатор и медијатор. У интерактивној настави наставник је иноватор, организатор, његова активност на часу огледа се у усмеравању ученика на сарадњу и коришћење различитих извора информација.

У ери савремених технологија ученике треба оспособити да развијају критичко промишљање према информацијама које су нам доступне путем јавних сервиса. Употреба Фацебоок-а, Твиттер-а, ЈоуТубе-а, Вики-а, Блога може у великој мери да допринесе активнијем ангажовању ученика у процесу учења. На тај начин могуће је убрзати и олакшати процес информисања ученика, прослеђивања образовних материјала у различитим форматима, већ и груписати ученике сходно интересовањима и задацима, као и омогућити и сарадњу ученика у решавању датих задатака што позитивно утиче на мотивацију ученика, јер обезбеђује везу између процеса учења и видљивих резултата рада.

- Ученици су исказали задовољство, радозналост, већи ниво мотивације, критичко размишљање те жељу да оваквих пројеката у будућности буде више.

Учесници и реализатори ове идеје су:

1. Девојчица Наташа –Наташа Боровина
2. Девојчица Сихудани-Исидора Мандић (Јевреји)
3. Девојчица Асја-Елена Савић (Арапи)
4. Девојчица Ена-Ања Петковић (Курди)
5. Видео материјал припремио: Андреј Љубинковић

Сви ученици су из одељења 8-2 и учесници су уз родитељску сагласност.

Коментар наставника-Виолета Шеовац:

„Наставнички позив је част и привилегија јер су ученици, односно деца будућност читавог друштва. Бавити се послом који подразумева образовање и васпитавање младих генерација за мене представља једно од најизазовнијих и најлепших занимања на свету. Истовремено то је и веома одговоран, свеобухватан и захтеван процес.

Бити наставник не састоји се само у преношењу информација из уџбеника ђацима, оцењивања, давања задатака. Дobar наставник треба да утиче на подстицање креативности и радозналости код ученика, на њихову међусобну сарадњу, ангажованост, као и на развој критичког промишљања које ће имати позитиван учинак на саме ученике у њиховом даљем животу . Ученицима је важно дати и довољно слободе да до знања долазе сами, да повезују и размишљају, да добијају нове идеје, а не да им се одмах понуде решења. Треба изаћи и изван оквира учионице и развијати одређене вештине које ће им помоћи у даљем животу, развијати љубав према волонтерском, еколошком активизму и говорништву.

Бити добар наставник подразумева да сте и педагог и психолог и мотиватор и иноватор, да сте особа која је спремна да учи децу, али и да учи од деце.“

“Човек мора остати ученик и онда кад постане учитељ” – Srećko Lazzari